

Sygn. akt V Gzd 9/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Andrzejewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Bogumiła Dzwonkowska

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016 roku w Ostrołęce

na rozprawie sprawy z wniosku:

Skarbu Państwa reprezentowanego przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w W.

o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej

wobec R. S.

postanawia:

1. pozbawić dłużnika R. S. nr PESEL (...) nr NIP (...) prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres trzech lat;
2. w pozostałej części wniosek oddalić;
3. zasądzić od dłużnika R. S. na rzecz wnioskodawcy Skarbu Państwa – Naczelnika Urzędu Skarbowego w W., kwotę 1.800,00 złotych - tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

SSR Anna Andrzejewska

Sygn. akt V Gzd 9/15

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Skarb Państwa – Naczelnik Urzędu Skarbowego w W. wniósł o orzeczenie wobec uczestnika R. S. zakazu prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu na okres 10 lat, a także o zasądzenie od uczestnika na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że jest wierzycielem uczestnika z tytułu zobowiązań podatkowych, a mianowicie podatku od towarów i usług za listopad 2006 roku, za miesiące luty-marzec, maj, czerwiec, wrzesień-grudzień 2010 roku, za miesiące marzec, maj, czerwiec 2011 roku oraz podatku dochodowego od osób fizycznych za miesiące luty-kwiecień, czerwiec-grudzień 2010 roku, styczeń-kwiecień 2011 roku i za lata 2010-2011. Wierzytelność wynikająca z powyższych zobowiązań podatkowych wynosi 211.402,30 złotych wraz z należnymi odsetkami, które na dzień 20.10.2015 roku wyniosły 121.833,00 złotych. Podniósł, że na podstawie art. 20 ust. 1 PrUpN wniósł o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej uczestnika i z uwagi na brak majątku wniosek ten został oddalony. Dodał, że dłużnik posiada zadłużenie również wobec innych wierzycieli, a stopień winy i pokrzywdzenia wierzycieli uzasadnia orzeczenie zakazu w jego górnych granicach.

Uczestnik R. S. na rozprawach w dniach 11.12.2015 roku i 22.01.2016 roku konsekwentnie wnosił o oddalenie wniosku podnosząc, że jeśli nie będzie pracował, to nie będzie mógł zarabiać i spłacić zaległości.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnik R. S. prowadzi działalność gospodarczą od 15.03.1995 roku (k. 3). Z tytułu tej działalności posiada wymagalne zobowiązania podatkowe wobec wnioskodawcy (według stanu na dzień 11.12.2015 roku) za rok 2006 i lata 2010-2011 w łącznej wysokości 335.643,30 złotych wraz z należnymi odsetkami (k. 23-25). Uczestnik posiada również zobowiązania wobec innych wierzycieli, w łącznej kwocie 26.615,11 złotych samej należności głównej według stanu na dzień 11.12.2015 roku (k. 22), a nadto w łącznej kwocie 10.874,14 złotych według stanu na dzień 13.11.2015 roku (k. 19).

Prawomocnym wyrokiem z dnia 14.05.2012 roku w sprawie XIV K 14/08 Sąd Okręgowy w Gdańsku orzekł wobec uczestnika między innymi zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami płynnymi na okres 4 lat (k. 30-54).

W dniu 01.05.2013 roku uczestnik zawiesił prowadzoną przez siebie działalność gospodarczą (k. 3, wyjaśnienia uczestnika R. S. złożone na rozprawie w dniu 11.12.2015 roku). Na rozprawie w dniu 11.12.2015 roku uczestnik wyjaśnił, że prowadził działalność gospodarczą świadcząc w jej ramach międzynarodowe usługi transportowe.

W styczniu 2015 roku wnioskodawca wystąpił z wnioskiem o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej uczestnika – dłużnika (k. 2 akt sprawy V GU 1/15).

Postanowieniem z dnia 13 lutego 2015 roku w sprawie V GU 1/15 Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy oddalił wniosek z uwagi na brak majątku dłużnika wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego (k. 31, 33-34 akt sprawy V GU 1/15, k. 4-6).

Sąd rozpoznając wniosek wierzyciela w niniejszej sprawie zobowiązany jest ustalić, czy zachodzą podstawy do ogłoszenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, o których mowa w art. 373 PrUpN i art. 374 PrUpN.

Zgodnie z art. 373 ust. 1 pkt 1 PrUpN sąd może orzec pozbawienie na okres od trzech do dziesięciu lat prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji członka rady nadzorczej, reprezentanta lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni lub pełnomocnika w spółce handlowej, przedsiębiorstwie państwowym, spółdzielni, fundacji lub stowarzyszeniu osoby, która ze swej winy będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, nie złożyła w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości wniosku o ogłoszenie upadłości. Stosownie jednak do treści art. 452 ust. 1 ustawy z dnia 15.05.2015 roku Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2015 roku, poz. 978) obowiązującej od dnia 01.01.2016 roku w sprawach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy wpłynął wniosek o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, stosuje się przepisy dotychczasowe, z tym że zakaz ten może być orzeczony na okres od roku do dziesięciu lat. Na mocy art. 21 ust. 1 PrUpN dłużnik jest obowiązany, nie później niż w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym wystąpiła podstawa do ogłoszenia upadłości, zgłosić w sądzie wniosek o ogłoszenie upadłości. W świetle art. 11 PrUpN za niewypłacalnego uważa się dłużnika, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych.

Celem ustalenia, czy wystąpiły podstawy do orzeczenia o pozbawieniu prawa prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek wobec uczestnika sąd wysłuchał dłużnika na rozprawie w dniu 11 grudnia 2015 roku, a także przeanalizował pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy. Ze spisu wiarygodności załączonego do wniosku i złożonego następnie na rozprawie w dniu 11.12.2015 roku wynika, że uczestnik począwszy od marca 2010 roku sukcesywnie nie wykonywał swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych najpierw wobec wnioskodawcy, a następnie wobec szeregu wierzycieli (k. 7-10, 19, 22-25 akt sprawy). Dłużnik, jak zeznał na rozprawie w dniu 11.12.2015 roku, zaczął mieć kłopoty finansowe już w 2008-2009 roku, gdy nie mając pieniędzy zmuszony był zwrócić auta z leasingu. W wyniku kontroli okazało się ponadto, że musi zapłacić podatek VAT za sprzedawcę - firmę która sprzedała mu paliwo i nie uiściła tego podatku. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej uczestnik dopuścił

się przestępstwa stanowiącego przedmiot rozpoznania Sądu Okręgowego w Gdańsku w sprawie XIV K 14/08 w której wyrokiem z dnia 14.05.2012 roku orzeczono wobec uczestnika między innymi zakaz prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na obrocie paliwami płynnymi na okres 4 lat (k. 30-54). Mimo to uczestnik dalej prowadził swoją działalność mając – jak zeznał – nadzieję na odbudowanie przedsiębiorstwa i dopiero po orzeczeniu sądu karnego, w dniu 01.05.2013 roku jedynie zawiesił prowadzenie działalności gospodarczej, nie wystąpił natomiast z wnioskiem o ogłoszenie upadłości. Tymczasem, co najmniej już w 2011 roku uczestnik trwale nie wykonywał swoich wymagalnych zobowiązań wobec szeregu wierzycieli i zobowiązania te ulegały tylko sukcesywnemu powiększeniu. Dopiero w 2015 roku wniosek o ogłoszenie upadłości uczestnika zgłosił wierzyciel – wnioskodawca w niniejszej sprawie. Prawomocnym postanowieniem z dnia 13 lutego 2015 roku w sprawie V GU 1/15 Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy oddalił wniosek z uwagi na brak majątku dłużnika wystarczającego na pokrycie kosztów postępowania upadłościowego (k. 31, 33-34 akt sprawy V GU 1/15, k. 4-6). Powyższe przesądza, że wobec uczestnika spełnione zostały przesłanki z art. 373 ust. 1 pkt 1 PrUpN.

W tym miejscu zauważyć należy, że przewidziana w art. 373 ust. 1 pkt 1 PrUpN sankcja stanowi formę ochrony bezpieczeństwa obrotu gospodarczego zagrożonego zawinionymi, bezprawnymi zachowaniami jego uczestników. Rola tego środka stanowiła przedmiot analizy Trybunału Konstytucyjnego w uzasadnieniu wyroku z dnia 04.07.2002 roku w sprawie P 12/01 (OTK-A z 2002 roku nr 4, poz. 50). Trybunał Konstytucyjny wskazał cele jakim ma służyć owa sankcja, a mianowicie m.in. ma zabezpieczać przed wyrządzeniem szkody wierzycielom, zapobiegać sytuacjom patologicznym sprzyjającym możliwości powstania przestępstw przeciwko obrotowi gospodarczemu, wyłączać z obrotu gospodarczego osoby, które nie są w stanie sprostać podstawowym wymogom prowadzenia działalności gospodarczej oraz pełnić funkcję profilaktyczno-prewencyjną. Celów tych nie można pominąć w okolicznościach niniejszej sprawy. Uczestnik nie wystąpił z wnioskiem o ogłoszenie upadłości pomimo zaistnienia przesłanek do wystąpienia z takim wnioskiem już kilka lat temu. Nie posiada przy tym żadnego majątku (w tym wartościowego wolnego od obciążeń), a jedynie liczne zobowiązania. Wprawdzie uczestnik na rozprawie w dniu 11.12.2015 roku podał, że w lutym 2016 roku zakłada polepszenie sytuacji majątkowej swego przedsiębiorstwa i uzyskiwanie dochodów na poziomie 10.000 złotych miesięcznie wobec rzekomego podpisania umowy ze szwedzką firmą spedycyjną, których to twierdzeń w żaden sposób nie tylko nie wykazał, ale nawet nie uprawdopodobnił (nie przedstawił chociażby listów intencyjnych, czy wzajemnej korespondencji). Inicjatywy w tym zakresie nie przejawiał nawet na rozprawie w dniu 22.01.2016 roku.

Dla uznania zasadności pozbawienia prawa prowadzenia działalności gospodarczej i pełnienia niektórych funkcji wystarczy ustalenie, że zachodzi jedna z przesłanek wymienionych w art. 373 ust. 1 PrUpN. Mając jednak na uwadze fakultatywność orzeczenia zakazu przewidzianego w art. 373 ust. 1 PrUpN zachodzi konieczność ustalenia winy upadłego i stopnia tej winy jako mających wpływ na decyzję o uwzględnieniu bądź oddaleniu wniosku o czym stanowi art. 373 ust. 2 PrUpN. Przesłankę zastosowania sankcji określonej tym przepisem stanowi wina osoby, która, będąc do tego zobowiązana z mocy ustawy, opóźniła się ze złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, nie składając go w terminie dwóch tygodni od dnia powstania podstawy do ogłoszenia upadłości. Podstawę pozbawienia prawa stanowi zarówno wina umyślna (dolus), jak i niedbalstwo, polegające na niedołożeniu należytej staranności wymaganej przez prawo. Nie budzi przy tym wątpliwości, że nieznaczny stopień winy może uzasadniać oddalenie wniosku o orzeczenie zakazu.

Zdaniem sądu uczestnik nie składając wniosku o ogłoszenie upadłości na początku 2012 roku przyczynił się do obniżenia wartości ekonomicznej zarządzanego przez siebie przedsiębiorstwa, a prowadząc w dalszym ciągu działalność aż do 01.05.2013 roku (gdy złożył wniosek jedynie o zawieszenie działalności gospodarczej), naraził wierzycieli na niemożność zaspokojenia roszczeń wierzycieli w większym stopniu niż nastąpiłoby to w przypadku zgłoszenia w ustawowo zakreślonym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości. Uczestnik nie wykazał przy tym, by czynił jakieś starania, by skutki jego niewypłacalności były jak najmniej dotkliwe dla wierzycieli. Wina upadłego w niezłożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości jest oczywista i polega na niedochowaniu należytej staranności wymaganej od profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego, wyczerpującej znamiona winy nieumyślnej w postaci niedbalstwa czy lekkomyślności (tj. bezpodstawnego przypuszczenia, że uniknie niewypłacalności).

Natomiast opisane wyżej zachowania upadłego polegające na zawieszeniu jedynie działalności świadczą o umyślnym dopuszczeniu się przez uczestnika niewykonania obciążającego go z mocy ustawy obowiązku (tj. o jego winie umyślnej w postaci ewentualnej związanej z godzeniem się na skutki własnych zaniechań).

W konsekwencji należy stwierdzić, że w stosunku do uczestnika zaistniały przesłanki do orzeczenia zakazu prowadzenia działalności gospodarczej.

Mając na uwadze stopień winy uczestnika postępowania, ilość zobowiązań, liczbę wierzycieli orzeczono zakaz na okres 3 lat. Zdaniem sądu okres ten jest adekwatny do stopnia zawinienia dłużnika, wysokości jego zadłużenia i wystarczająco długi (z uwzględnieniem zakazu orzeczonego przez sąd karny) aby spełnić funkcję profilaktyczno-prewencyjną, a nadto uwzględnia dyspozycję art. 452 ust. 1 powołanej wyżej ustawy z dnia 15.05.2015 roku Prawo restrukturyzacyjne, co oznacza, że orzeczony zakaz nie mieści się w wymiarze minimalnym. Z tych względów wniosek wnioskodawcy dalej idący podlegał oddaleniu.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji na mocy art. 373 ust. 1 pkt 1 PrUpN.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 520 § 2 kpc w zw. z § 10 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013, poz. 490) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz 1804).